

Publicaziuns dalla vischnaunca, jamna 40

Elecziuns dil cussegl naziunal e dil cussegl dils stans

L'urna principala en casa communal e aviarta sco suonda:
Dumengia, ils 20-10-2019, 9.00–11.00

La documentaziun da votar duess mintga votant/a haver obteniu. Cass cuntrari san ins s'annunziar immediatamein, denton **sil pli tard entochen venderdis, ils 18 d'october 2019, allas 17.00**, tier l'administraziun communal (tel. 081 920 36 36).

Levgiament da votar

Mintga votant/a ha la pussevliadad da dar giu sia vusch a scret. En gliez mument sto el/ella observar il suandont:

1. Emplenir ora ils cedels da votar a maun e metter quels en la cuviarta da votar grischa e **serrar giu** ella.
2. Metter la cuviarta da votar grischa ensemen cun il certificat dil dretg da votar **suttascret** en la cuviarta alva, cun la quala Vus haveis obteniu la documentaziun da votaziun.
3. La cuviarta ch'ei adressada all'administraziun communal saveis Vus tarmetter cun posta (supplicau da francar) ni directamein fierer en la scaffa da brevs dalla casa communal.

Ils cedels da votar ston esser sil pli tard la dumengia, ils 20 d'october 2019 allas 11.00 tier l'administraziun communal.

Aschinavon ch'ei vegn buca risguardau sura instrucziuns da votar, ein ils cedels da votar nunvaleivels.

Suprastonza communal

Damondas da baghegiar

2019-1036.000

Datum dalla publicaziun: 4 d'october

Ils patrons: André e Priska Salm-Mathys, Trotteggasse 10, 5223 Riniken

Il representant: André Salm, Trotteggasse 10, 5223 Riniken

Object: Sanaziun dil tetg digl edificii nr. 356 ed engrondaziun dalla surfatscha da habitar, parcella 1, Via Peisel 8, 7186 Segnas

Intent

dall'exposiziun

- publica:
- Damonda da baghegiar per stabiliments enteifer la zona da baghegiar
  - Damonda per ina lubientscha dalla polizia da fiug

2019-1034.000

Datum dalla publicaziun: 4 d'october

Il patron: Oskar Degonda-Cantieni, Via Fontauna 2, 7180 Disentis/Mustér

Il representant: huonder bisquolm architects sa, Via da Scola 18, 7180 Disentis/Mustér

Object: Renovaziun interna dalla habitaziun nr. 2 (50727), egl edificii nr. 52A, STWEG Casa Postigliun, Via Sursilvana 18, parcella 871, 7180 Disentis/Mustér

Intent

dall'exposiziun

- publica:
- Damonda da baghegiar per stabiliments enteifer la zona da baghegiar
  - Damonda per projects da construcziun vid vias cantunales
  - Damonda per ina lubientscha dalla polizia da fiug

Protestas:

Ils plans da construcziun ein deponi tier l'administraziun communal. L'investa publica cuoza 20 dis dapi il datum dalla publicaziun. Eventualas protestas encunter sura damonda da baghegiar ein d'inoltrar a scret enteifer 20 dis all'istanza da baghegiar, caum postal 57, 7180 Disentis/Mustér. La protesta sto esser motivada e suttascretta dil recurrent ni da siu representant. Disentis/Mustér, ils 2 d'october 2019

Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Annunzias da baghegiar

All'istanza da baghegiar ein sin fundament digl art 64, alinea 2 dalla lescha da baghegiar e digl art. 40 dall'ordinaziun davart la planisaziun dil territori dil cantun Grischun OPT vegniu annunziau suandonts projects:

Nr. 2019-2081.000

STWEG parcella 1673, Casa Encarden, Via Acletta 31 7180 Disentis/Mustér: sanaziun dil tetg digl edifeci nr. 783E, Casa Encarden, Via Acletta 31 7180 Disentis/ Mustér.

Nr. 2019-2083.000

Claustra benedictina Mustér, Via Claustra 1, 7180 Disentis/ Mustér: nova entrada (fatschada sid) e construcziun d'in plaz da seser el liber, nova formaziun dil curtin (sid), edifeci nr. 203, parcella 580, Via Clasutra 1 7180 Disentis/Mustér.

Nr. 2019-2084.000

Energia alpina, Via Alpsu 62, 7188 Sedrun: niev indrez fotovoltaic sin tetg digl edifeci nr. 321F, parcella 188, Via Foppas 4, 7180 Disentis/Mustér.

Nr. 2019-2085.000

Linus Monn, Via Cuoiz-Sut 4, 7180 Disentis/Mustér; remplazzament dall'entulada vid igl edifeci nr. 631B, parcella 3578, Caischavedra Dado, 7182 Cavardiras.

Encunter quellas decisiuns san ins protestar a scret enteifer 20 dis dapi la publicaziun alla suprastanza communal. Disentis/Mustér, igl 1. d'october 2019

Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Purschida gratuita

La vischnaunca da Mustér porscha era uonn a ses habitonts la pusseivladad da visitar gratuitamein la Casa da traffic a Lucerna, www.verkehrshaus.ch. Al spurtegl dall'administraziun communal sa per mintga di digl onn vegnir retratg **tschun entradas gratuitas**. En quella purschida ei cunteniu:

- entrada gratuita ella Casa da traffic a Lucerna
- 10% rabat sin biars artechels ella stizun dil museum

Co fuss ei da far inagada in'excursiun a Lucerna, forsa gest cun nezegiar la carta dil di per viagiari cun quasi tut ils mieds da traffic publics en Svizra? Dapli informaziuns retscheveis Vus tier l'administraziun communal Mustér (tel. 081 920 36 36 ni e-mail: admin@disentis.ch). Nezegei quella purschida e passentei in bi di en Svizra Centrala.

Administraziun communal

Studi davart ina surbaghegiada el Center dil Vitg

Invitaziun all'exposiziun da lavurs da diplom

Miez fevrer 2019 ha la suprastanza communal surdau alla Scol'aula da tecnica ed economia STE/HTW, Cuera l'incarica d'elavurar in studi per sviluppar il center dil Vitg da nossa vischnaunca. Dapi lu ha la Scol'aula STE/HTW midau num e secloma dapi l'entschatta settember 2019 FHGR – Scol'aula specialisada dil Grischun.

Il studi ei vegnius elaboraus entras ina classa d'architectura dalla FHGR. Las lavurs da diplom vegnan era presentadas alla populaziun en fuorma d'ina exposiziun. L'avertura dall'exposiziun succeda el rom d'ina

vernissascha che ha liug **venderdis, ils 11 d'october 2019** allas 18.00 ellas anteriuras localitads da vendita dil Coop alla Via Alpsu 10 a Disentis/Mustér.

Il program dall'avertura se presenta sco suonda:

- Allas 18.00 beinvegni ed avertura dall'exposiziun entras il president communal Robert Cajacob.
- Presentaziun dallas lavurs da studi entras Christian Wagner, professor per architectura diplomau ETH/SIA alla FHGR.
- Apero cun pusseivladad da prender investa dallas lavurs e discussiun libra.

Ulteriuramein ei l'exposiziun publica aviarta ils suandonts temps:

- **Sonda, ils 12 d'october 2019**, 16.00–18.00
- **Venderdis, ils 18 d'october 2019**, 16.00–18.00
- **Sonda, ils 19 d'october 2019**, 16.00–18.00

Nus selegrein da Vies interess e d'animadas discussiuns. Disentis/Mustér, ils 24 da settember 2019

Suprastonza communal Disentis/Mustér

Scaldaments mobils el liber

Bulius da scaldar, radiaturs, radiaturs d'infratgietschen etc.

Sebasond sin art. 11, al. 2 dalla lescha cantunala d'energia en cumbinaziun cun art. 33 dall'ordinaziun cantunala d'energia ha il Departament da construcziun, traffic e selvicultura dil Grischun relaschau suandonta disposiziun:

1. Per mintga apparat da scaldar mobil – gas, electricitad ed ieli – che vegn duvraus el liber per intents commercials e che ha ina prestaziun da scaldar da maximalmeins 14 kW, sto vegnir cumpensau ina tonna CO₂. Per apparats cun ina prestaziun da sur 14 kW e cun ina prestaziun da scaldar maximala da 28 kW sto vegnir cumpensau duas tonnas CO₂ e per apparats cun ina prestaziun da scaldar maximala da sur 28 kW sto vegnir cumpensau treis tonnas CO₂ e.a.v. Silmeins 20% dall'immissiun CO₂ sto vegnir cumpensada en Svizra. Per scaldaments en tenda valan las medemas pretensiuns sco pils scaldaments el liber.
2. Per mintga tonna che sto vegnir cumpensada, sto vegnir taccau ina vignetta vid igl apparat da scaldar. Ina vignetta vala mintgamai in onn naven digl 1. Da settember entochen ils 31 d'uost. L'obligaziun da cumprar ina vignetta exista naven dall'emprema gada ch'igl apparat da scaldar mobil vegn mess en funcziun durent la perioda da scaldar respectiva.
3. La cumpensaziun dall'immissiun da CO₂ succeda entras il possessur ni entras la vischnaunca.
4. Sch'ils possessurs cumpenseschan sezs l'immissiun da CO₂, vegn la vignetta concedida gratuitamein entras la vischnaunca. La cumpensaziun sto vegnir cumprovada cun in certificat d'ina interpresa specialisada sil sector dalla cumpensaziun da CO₂ (p.ex. myclimate). Per apparats da scaldar electrici sa l'obligaziun da cumpensar l'immissiun da CO₂ era vegnir ademplida, sch'ei vegn applicau – per mintga tonna CO₂ che sto vegnir cumpensada – cumprovadamein 4500 kWh d'electricitad ch'ei vegnida producida cun energias regenerablas.
5. Sch'ils possessurs cumpenseschan buca sezs l'immissiun da CO₂, ston els cumprar tier la vischnaunca ina vignetta per mintga tonna CO₂ che sto vegnir cumpensada. Il prezi per vignetta importa frs. 60.–.
6. Las vischnauncas impundan igl entir recav dalla vendita da vignettas per cumpensar l'immissiun da CO₂. Igl uffeci d'energia e traffic metta a disposiziun in agid d'execuziun per las vischnauncas.
7. Per decretar sancziuns en cass da cuntravenziuns, en special incassar multas, ein las vischnauncas responsablas (art. 36 s. LEG).

Las vignettas san vegnir retratgas tier l'administraziun communal.
Disentis/Mustér, igl 1. d'october 2019

Administraziun communal

Clom d'urgenza 118

Preziadas vischinas, preziai vischins

S'imaginei ch'ei brischa e negin vegn! Adina puspei caschunan fiugs gronds donns, gie mettan schizun en prighel la veta da persunas – savens perquei ch'ils pumpiers vegnan buca clamai ni memia tard. Biars tratgan zatgi ha bein alarmau, mo adina puspei ei quei buc il cass, era tier nus el Grischun.

Perquei vala: Tier ina situaziun nua ch'ils pumpiers vegnan duvrai, ei da telefonar immediat al clom d'urgenza 118. Mo aschia eis ei garantiu ch'agid professional arriva il pli spert pusseivel sil plaz. Engraziels per Vies sustegn!

Vos Pumpiers Sursassiala

Rimnada da pupi

Venderdis, ils 4-10-2019

Adatg! Ei vegn mo rimnau:

gasettas, illustradas, catalogs, cudischs e prospectes stampai. Il pupi sto vegnir deponius sper via (sche pusseiv l in di avon). Igl ei impurtont da ligiar bein il pupi e da buca far memia gronds pacs. Engraziels. Nus rimnein buca cartun. Quel sa vegnir deponius a Raveras igl entir onn ora, e quei las mesjamnas (16.00–17.30) e sondas (10.00–12.00) e buca duront la rimnada. Bien engraziament per Vies agid e sustegn!

Nossa Scola Populara, Mustér, Ch. Berger

Colonna d'agid Mustér

Cuors da reiver per affons

Gia dapi biars onns organischescha la Colonna d'agid Mustér mintga stad cuors da reiver per affons. Per dar era igl atun la pusseviltad da trenar da reiver, vegn organisau duront otg mesjamnas-sera in cuors da reiver per affons dallas annadas 2011 entochen 2007.

Liug: Halla da reiver el Center da sport e cultura, Mustér

Entschatta: **mesjamna, ils 23-10-2019 entochenmez december 2019**. Annadas 2011 entochen 2007 17.30–19.00

Menaders: Commembers dalla Colonna d'agid Mustér cun brevet Giuventetgna + sport

Annunzias: Entochen gliendisdis, ils 21-10-2019 alla Colonna d'agid Mustér,

Otmar Venzin tel. 079 381 25 52.

Segirada ei caussa da mintga participont/a.

Colonna d'agid Mustér

Invitaziun Seniors-Ca

Gievgia, ils 10 d'october 2019 allas 12.00 en casa da scola (cuschina) Mustér. Secund gentar preparaus da senioras/seniors per seniors/senioras. Treis tratgas per in prezi fetg favoreivel – silsunter troccas/jass e star da cumpignia. Annunzia pil gentar tochen mardis, ils 8 d'october 2019 allas 9.00 a Puntreis sut

081 929 56 56

– il diember da plazs ei limitaus.

Post d'informaziun Seniors-Ca

«Café rumantsch» a Mustér

Duront nossa proxima runda da conversaziun discurren nus dall'aura. Ob Schnee, Regen oder Sonnenschein wir laden alle zum «Café rumantsch» ein. Nus s'entupein **venderdis, ils 11 d'october**, allas 20.00 ella «Caffetaria» dil Center da Sport e Cultura a Mustér. Il «Café rumantsch» ei ina sentupada per tuts che vulan discuorer romantsch. Einheimische, Zweitheimische, Zugezogene und Gäste treffen sich regelmässig zum rätoromanischen Austausch. La sentupada ha liug regularmein, jeden zweiten Freitag im Monat. Nus selegrein sin stedia participaziun.

Lia Rumantscha e Gion Hosang, menader

Uniun da Kneipp Surselva

Referat/Vortrag gliendisdis/Montag, 14.10.2019

allas 19.30 Uhr en la sala Fontauna (center da sport) Disentis/Mustér.

Tgei savein nus far per sesentir meglier en nies spazi da viver? Signur J. Schuler, inschignier dipl. da construcziun FH e geomant, declara sco geomantia sa gidar leutier.

Was steigert das Wohlbefinden in unseren Lebensräumen?

Was ist Geomantie? Herr Johannes Schuler, dipl. Bauing. FH und Geomant, erklärt Zusammenhänge.
Cordialmein envida

I Uniun da Kneipp Surselva
